

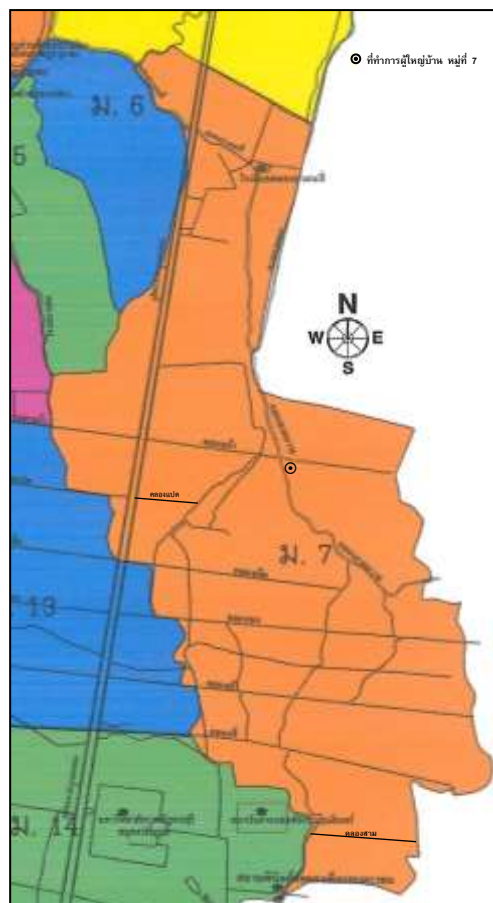
แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
บ้านบางกะสี หมู่ที่ ๗ ตำบลบางปลา
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

๑.๑ แผนที่หมู่บ้าน

๑.๒ พื้นที่ทั้งหมด ๘,๔๖๓ ไร่ หรือ ๑๓.๕๔๐๘ ตารางกิโลเมตร

๑.๓ อาณาเขต

บ้านบางกะสี หมู่ที่ ๗ ตั้งอยู่ในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ห่างจากอำเภอบางพลีไปทางทิศใต้ ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดสมุทรปราการ ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๙ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลบางเพ็ญ อำเภอบางบ่อ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ หมู่ที่ ๕ ๖ ๘ ๑๓ และ ๑๔ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี

๑.๔ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ มีคลองธรรมชาติและคลองชลประทานไหลผ่านในทิศเหนือ - ใต้และตะวันออก - ตะวันตก เหมาะแก่การเพาะปลูก เลี้ยงปลา และเลี้ยงกุ้ง สภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้านเป็นพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้า ชุมชนอยู่อาศัย และพื้นที่เกษตรกรรม

๑.๕ ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน แบ่งเป็น ๓ ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

๑.๖ จำนวนประชากร

รวมทั้งสิ้น ๑,๒๑๕ คน แยกเป็น ชาย ๕๘๗ คน หญิง ๖๒๘ คน

๑.๗ จำนวนครัวเรือน

จำนวนครัวเรือน ๖๒๗ ครัวเรือน

๑.๘ การประกอบอาชีพ (อาชีพหลักของครัวเรือน)

- (๑) อาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๓๐๐ คน
- (๒) อาชีพค้าขาย จำนวน ๑๒๐ คน
- (๓) อาชีพประมง จำนวน ๑๑๔ คน

๑.๙ หมู่บ้าน มีรายได้ ๖๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท/ปี รายจ่าย - บาท/ปี

มีหนี้สิน - บาท

๑.๑๐ จำนวนกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ มีจำนวน ๕ กลุ่ม ดังนี้

- (๑) กลุ่มแปลงใหญ่ปลานิล - กุ้งขาว ปีที่จัดตั้ง ๒๕๖๑ สมาชิก ๒๓ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน นายเฉลิม ปลื้มฤทัย
- (๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำบ้านคลองบางกะสี ปีที่จัดตั้ง ๒๕๖๓ สมาชิก ๒๓ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน นายเฉลิม ปลื้มฤทัย
- (๓) กลุ่ม อสม. ปีที่จัดตั้ง - สมาชิก - คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน นางอุไร สุขโสภา
- (๔) กลุ่มสตรี ปีที่จัดตั้ง - สมาชิก - คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน -
- (๕) กลุ่ม อปพร. ปีที่จัดตั้ง - สมาชิก - คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน -

๑.๑๑ กองทุนในหมู่บ้าน มีจำนวน ๑ กองทุน ดังนี้

กองทุนหมู่บ้านบ้านบางกะสี มีงบประมาณ - บาท

๑.๑๒ ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

(๑) การเดินทางเข้าหมู่บ้าน

จากที่ว่าการอำเภอบางพลี ขับรถมุ่งตรงทิศเหนือ เมื่อถึงแยกสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด ให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนสุขาภิบาล ๔ ขับรถมุ่งหน้าทางทิศตะวันออก ขึ้นสะพานข้ามคลองสวน เมื่อลงสะพานจะเข้าสู่ถนนสุขาภิบาล ๓ ขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าทางทิศตะวันออก เมื่อพบสี่แยกบริเวณวัดบางพลีใหญ่ในให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนสุขาภิบาล ๖ จากนั้นขับรถมุ่งตรงไปทางทิศใต้ ขึ้นสะพานข้ามคลองสำโรง เมื่อลงสะพานจะพบสามแยกให้เลี้ยวซ้ายไปยังถนนเทพารักษ์ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๘) ขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าทางทิศตะวันออก ระยะทางประมาณ ๕.๔ กิโลเมตร จะพบบริษัท โตโยต้า สุวรรณภูมิ จำกัด (สำนักงานใหญ่) อยู่ทางด้านซ้ายมือ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนนเลียบบคลองส่งน้ำ

สุวรรณภูมิ จากนั้นขับรถมุ่งตรง ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จะพบจุดกัลบรถ ให้เลี้ยวขวาเพื่อกลับรถและขับรถไปตามถนนเลียบบคลองส่งน้ำสุวรรณภูมิ มุ่งหน้าทางทิศใต้ ระยะทางประมาณ ๔.๑ กิโลเมตร (เข้าสู่พื้นที่หมู่ที่ ๗ ตำบลบางปลา) จะพบศูนย์คัดแยกสินค้า บริษัท เคอร์รี่ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ให้เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ซอยเคหะบางพลีแห่งชาติ และขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าทางทิศตะวันออก ระยะทางประมาณ ๑.๔ กิโลเมตร จะพบสามแยกบริเวณหน้าสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑ สมุทรปราการ ให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ซอยเคหะบางพลีแห่งชาติ ขับรถไปตามถนนระยะทางประมาณ ๖๕๐ เมตร จะพบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจริญราษฎร์อยู่ทางด้านซ้ายมือ ให้เลี้ยวขวาบริเวณสามแยกและขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าทางทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๔๑๕ เมตร จะพบทางแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนนชนบทเลียบบคลองบางกะสี ขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าทางทิศใต้ ระยะทางประมาณ ๒๒๐ เมตร จะพบทางแยกให้เลี้ยวซ้ายและมุ่งหน้าทางทิศตะวันออก ระยะทางประมาณ ๒๐๐ เมตร จะพบทางแยกให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนเลียบบคันบ่อ ขับรถไปตามถนนมุ่งหน้าไปทางทิศใต้ ระยะทางประมาณ ๖๓๐ เมตร จะพบที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ บ้านบางกะสี ตำบลบางปลา อยู่ทางด้านขวามือ ใกล้กับบ้านค้าเป็ก มือก

(๒) สาธารณูปโภค

- น้ำประปา : มีอำนาจความสะดวกเกือบครบทุกครัวเรือน
- ไฟฟ้า : มีอำนาจความสะดวกครบทุกครัวเรือน
- โทรศัพท์ : มีอำนาจความสะดวกครบทุกครัวเรือน

(๓) แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ คลองบางกะสี คลองลาดหวาย คลองร้อย คลองส่งน้ำสุวรรณภูมิ คลองสาม คลองสี่ คลองห้า คลองหก คลองเจ็ด คลองแปด คลองเก้า คลองบางคล้า และคลองตรง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๑๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๗๑ ของครัวเรือนทั้งหมด

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ทั้งหมด ๘๘๓ ไร่ แบ่งเป็น

- (๑) ประมง ๗๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมด
- (๒) มะม่วง ๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๒๘ ของพื้นที่ทั้งหมด
- (๓) กล้าย ๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖๗ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒.๓ ลักษณะดิน

เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลถึงสีเทาเข้มมาก มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนเหลืองและสีเทา การระบายน้ำเลวมาก

๒.๔ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ คลองบางกะสี คลองลาดหวาย คลองร้อย คลองส่งน้ำสุวรรณภูมิ คลองสาม คลองสี่ คลองห้า คลองหก คลองเจ็ด คลองแปด คลองเก้า คลองบางคล้า และคลองตรง

๒.๕ สินค้าเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

- (๑) ปลานิล - กุ้งขาว เกษตรกร ๑๑๒ ราย พื้นที่เลี้ยง ๖๕๑ ไร่ ผลผลิต ๓๒๐,๕๐๐ กิโลกรัม/ปี
- (๒) ปลาเบญจพรรณ เกษตรกร ๑๐ ราย พื้นที่เลี้ยง ๕๗ ไร่ ผลผลิต ๒๖,๔๓๘ กิโลกรัม/ปี
- (๓) มะม่วง เกษตรกร ๕๐ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๘๗ ไร่ ผลผลิต ๑๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- (๔) กล้าย เกษตรกร ๓๔ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๔๘ ไร่ ผลผลิต ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๒.๖ สินค้าเกษตรของหมู่บ้านที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- (๑) ปลายินิล – กุ้งขาว ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
- (๒) มะม่วง ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
- (๓) กล้วยหอม ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
- (๔) กล้วยน้ำว่า ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

๒.๗ แหล่งตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

- (๑) แอปิตี บางบอน (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)
- (๒) แพเข้มทอง ปากน้ำ (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)
- (๓) แพตาหน้อย ปลาอ็อก (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)
- (๔) แพเจ็แอน คลองด่าน (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)
- (๕) แพพร จิระณัฐ (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)
- (๖) แพเจ้ารำพึง (แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม)

๒.๘ จำนวนกลุ่มเกษตรกร

- (๑) กลุ่มแปลงใหญ่ปลายินิล – กุ้งขาว ปีที่จัดตั้ง ๒๕๖๑ สมาชิก ๒๓ คน
เงินทุน – บาท ชื่อประธาน นายเฉลิม ปลื้มฤทัย
- (๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำบ้านคลองบางกะสี ปีที่จัดตั้ง ๒๕๖๓ สมาชิก ๒๓ คน
เงินทุน – บาท ชื่อประธาน นายเฉลิม ปลื้มฤทัย

๒.๙ อาสาสมัครเกษตรของหมู่บ้าน ทั้งหมด ๘ ราย แบ่งเป็น

- ด้านเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑ ราย
- ด้านประมงอาสา จำนวน ๘ ราย

๒.๑๐ แผนงานโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบปกติ งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบอื่นๆ)

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)		แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน ดำเนินการ
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗		
๑	โครงการผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	-	-	-	คณะทำงานฯ SCD

๒.๑๑ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ

คณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกหมู่ที่ ๗ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี ได้จัดทำข้อเสนอโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตุ๊กในกระชัง สร้างสุขภาวะที่ดี ชุมชนบ้านคลองบางกะสี ขอรับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน หรือสภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดอ่อน คือ

- ประชากรของหมู่บ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรมในสัดส่วนที่น้อย ผู้สนใจสืบต่ออาชีพเกษตรกรรมลดลง โดยราวครึ่งหนึ่งเลือกประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม
- ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนมาก อัตราการเกิดต่ำ วัยแรงงานลดลง
- พื้นที่เกษตรกรรมลดลง (ด้านประมงและพืช)
- ขาดผู้รู้ด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรในพื้นที่ และขาดองค์ความรู้ด้านการตลาดของสินค้าเกษตร
- ปัญหาขยะภายในหมู่บ้านที่มีปริมาณมาก
- มีประชากรแฝงในพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งขาดความรักและความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น
- ระบบน้ำประปายังไม่ครอบคลุมทุกเรือน บางครัวเรือนยังต้องใช้น้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะ

๒) จุดแข็ง คือ

- คณะกรรมการหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง มีจิตอาสา มีทักษะบริหารจัดการชุมชน และได้รับการยอมรับจากคนในหมู่บ้าน
- มีแหล่งเงินทุนของหมู่บ้าน เช่น กองทุนหมู่บ้าน
- มีการประชุมหารือภายในหมู่บ้านอยู่เป็นประจำ
- มีผู้รู้/ปราชญ์ชุมชน ที่สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและฝึกฝนทักษะ
- มีปริมาณแหล่งน้ำที่เพียงพอ (คลองชลประทานและคลองธรรมชาติ)
- การคมนาคมสะดวกและทั่วถึง

๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส คือ

- มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร อยู่ใกล้แหล่งชุมชนอยู่อาศัยขนาดใหญ่ อยู่ใกล้กับห้างสรรพสินค้า ซึ่งเป็นแหล่งบริโภคขนาดใหญ่และหลากหลาย ทำให้เป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจด้านสินค้าเกษตร
- อยู่ใกล้กับถนนสายหลักหลายสาย เช่น ถนนเพชรตัดหรือถนนบางนา-ตราด (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔) ทางด่วนกาญจนาภิเษก และถนนวงแหวนกาญจนาภิเษก (บางนา-บางปะอิน)
- อยู่ใกล้กับรถไฟฟ้าแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ซึ่งเชื่อมระหว่างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (อำเภอบางพลี) และกรุงเทพมหานคร สะดวกในการเดินทาง การขนส่ง และติดต่อธุรกิจ
- อยู่ใกล้กับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นท่าอากาศยานนานาชาติหลักของประเทศไทย เชื่อมโยงไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก
- นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านอาหาร (Safety) ความมั่นคงด้านอาหารและการเกษตร (Security) และความยั่งยืนของภาคการเกษตร (Sustainability)
- หน่วยงานภาครัฐและงบประมาณเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน

๒) อุปสรรค คือ

- ต้นทุนและปัจจัยการผลิตมีราคาสูง เช่น ค่าอาหารสัตว์ น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างแรงงาน ราคาลูกพันธุ์
- ปัญหาสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน (Climate Change) ที่เป็นผลจากภาวะโลกร้อน ทำให้ระบบนิเวศไม่สมดุล ส่งผลต่อระบบการผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ ปัญหาน้ำแล้ง
- โรคในสัตว์น้ำและการระบาด
- การขยายตัวของพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมและพื้นที่บ้านจัดสรร
- สภาวะค่าครองชีพสูง ปัญหาเงินเฟ้อ
- คุณภาพแหล่งน้ำไม่ดี ปัญหาน้ำเสีย

๒. การวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ ปัญหาต้นทุนและปัจจัยการผลิตมีราคาสูง

สาเหตุ : เกิดจากสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนและภาวะสงครามส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้

แนวทางการแก้ไข :

- ๑) ใช้อาหารเสริมจากเศษวัสดุคอกทางด้านการเกษตรหรือธรรมชาติแทนอาหารเสริมสำเร็จรูป
- ๑) จัดฝึกอบรมผลิตปัจจัยการผลิตต้นทุนต่ำ เช่น การผลิตอาหารสัตว์น้ำคุณภาพสูงจากเศษวัสดุคอกทางด้านการเกษตร
- ๒) วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์น้ำคุณภาพสูงจากเศษวัสดุคอกทางด้านการเกษตร
- ๒) สนับสนุนช่องทางแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร

๒.๒ ปัญหาด้านการแปรรูปสัตว์น้ำและการตลาดของสินค้าสัตว์น้ำ

สาเหตุ : ผู้เลี้ยงผลิตสัตว์น้ำตามมาตรฐาน GAP แต่ราคารับซื้อกลับไม่แตกต่างจากสัตว์น้ำที่เลี้ยงโดยทั่วไป ประกอบกับแหล่งรับซื้อผลผลิตสัตว์น้ำยังคงเป็นกลุ่มพ่อค้าคนกลาง (รับซื้อหน้าบ่อ) จึงถูกจำกัดในด้านราคาและแหล่งรับซื้อ

แนวทางการแก้ไข :

- ๑) จัดฝึกอบรมการแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มรายได้/เพื่อการส่งออก
- ๒) จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และ OTOP /ขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
- ๓) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานจัดหาตลาดแหล่งใหม่เพื่อกระจายสินค้าสัตว์น้ำ เช่น ห้างค้าส่ง เครือข่ายผลิตภัณฑ์
- ๔) จัดงานแสดงสินค้าสัตว์น้ำของจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อสร้างตลาดและสร้างการรับรู้
- ๕) ส่งเสริมพัฒนาและจัดตั้งกลุ่มอาชีพและสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์

๒.๓ ปัญหาโรคในสัตว์น้ำและการระบาด

สาเหตุ :

- ๑) เชื้อก่อโรคพัฒนาตัวเองให้มีความรุนแรงมากขึ้นกว่าในอดีต และสามารถย้ายตัวเองไปก่อโรคในสัตว์น้ำอื่น ๆ ได้อีกหลายชนิด ในระยะเวลาอันสั้น
- ๒) ไม่มีระบบตรวจคัดกรองการติดเชื้อระหว่างการขนส่งสัตว์น้ำ
- ๓) การควบคุมและกำจัดเชื้อโรคที่ไม่ถูกต้อง
- ๔) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับโรค (กรณีโรคอุบัติใหม่)

แนวทางการแก้ไข :

- ๑) จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องโรคในสัตว์น้ำ เชื้อไวรัสอุบัติใหม่ และแนวทางการป้องกันโรค
- ๒) จัดฝึกอบรมการใช้วัคซีนป้องกันโรคในสัตว์น้ำ/จัดหาวัคซีนสำหรับป้องกันโรคในสัตว์น้ำ
- ๓) จัดหาแหล่งผลิตพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ
- ๔) ติดตาม รวบรวมข้อมูล และประชาสัมพันธ์โรคอุบัติใหม่อยู่เป็นประจำ
- ๕) กำหนดมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหากรณีเกิดโรคระบาดในบ่อเลี้ยง

๒.๔ ปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำ ปัญหาน้ำเสีย มลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม มลภาวะต่าง ๆ

สาเหตุ : โรงงานอุตสาหกรรมและบ้านจัดสรรปล่อยน้ำเสียและมลพิษ

แนวทางการแก้ไข :

- ๑) แจกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม
- ๒) ใช้เครื่องเติมอากาศพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มออกซิเจนในน้ำ
- ๓) จัดฝึกอบรมวิธีการผลิตและใช้ EM Ball สำหรับปรับสภาพน้ำ
- ๔) จัดฝึกอบรมเทคนิคการใช้ปูนขาวเพื่อปรับสภาพความเป็นกรด - ด่าง และเพิ่มออกซิเจนในแหล่งน้ำ
- ๕) จัดฝึกอบรมวิธีใช้สารเร่ง พด.๖ เพื่อผลิตน้ำหมักชีวภาพสำหรับปรับสภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยง
- ๖) จัดฝึกอบรมวิธีการตรวจวัดคุณภาพน้ำและการใช้เครื่องมือ/การอ่านค่าตัวชี้วัดคุณภาพน้ำ (D.O., อุณหภูมิ, pH, ความเค็ม, ฯลฯ)
- ๗) สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม

๒.๕ ปัญหาการรุกรานของชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่น

สาเหตุ : สัตว์น้ำต่างถิ่นมีการเจริญเติบโตและแพร่พันธุ์อย่างรวดเร็ว เกิดการรุกราน แย่งพื้นที่ แย่งอาหาร และทำลายโครงสร้างประชากรสัตว์น้ำท้องถิ่น (พันธุ์พื้นเมือง) ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ ส่งผลให้ผลผลิตและความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำท้องถิ่นลดลง ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่น เช่น ปลาหมอสีคางดำ ปลาซัคเกอร์ หอยเชอรี่ และตะกวด

แนวทางการแก้ไข :

- ๑) เมื่อพบชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นให้กำจัดโดยเร็วตั้งแต่เริ่มต้น
- ๒) ห้ามนำเข้าและห้ามซื้อขายชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นทุกชนิดที่มีรายงานการแพร่กระจาย
- ๓) จำกัดขอบเขตการแพร่กระจาย

ส่วนที่ ๓

แผนงาน/โครงการด้านการเกษตรตามความต้องการของหมู่บ้าน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๑	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”	๕๐,๐๐๐	เกษตรกร หมู่ที่ ๗ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	อบรมผลิตอาหารปลานิลต้นทุนต่ำ		✓	✓	ปมจ./กษ./พด./ปมอ.
๒	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์ สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล	๕๐,๐๐๐	เกษตรกร หมู่ที่ ๗ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	อบรมผลิตและใช้จุลินทรีย์สำหรับ เพาะเลี้ยงปลานิล		✓	✓	ปมจ./กษ./พด./ปมอ.
๓	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริม การรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิล ให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร แบบครบวงจร	๑๒,๔๔๐ /คน	เกษตรกร หมู่ที่ ๗ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙	อบรมให้ความรู้/แปรรูปผลิตภัณฑ์ /มาตรฐานสินค้าประมง /ศึกษาดูงานนอกพื้นที่		✓	✓	ปมจ./กษ./พด./ปมอ. /หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๔

โครงการแบบย่อ (Project idea) ด้านการเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

๑. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”
๒. หลักการและเหตุผล	<p>อาหารสัตว์น้ำถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจอย่างปลานิลเพื่อเป็นอาชีพ ซึ่งมีการใช้อาหารสำเร็จรูปเป็นหลัก และแน่นอนว่าอาหารที่มีคุณภาพและโภชนาการสูงย่อมส่งผลให้ปลานิลมีการเจริญเติบโตที่ดีและแข็งแรง ปัจจุบันมีบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำเป็นจำนวนมาก แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลยังคงประสบปัญหาต้นทุนการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้นจากราคาอาหารสัตว์น้ำที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากต้นทุนการเลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่ถูกใช้ไปเป็นค่าอาหารสัตว์น้ำมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนการเลี้ยงทั้งหมด ความท้าทายของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในปัจจุบันจึงเป็นความพยายามในการลดต้นทุนการเลี้ยง โดยหาแนวทางลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์น้ำแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพ ปรับประยุกต์ใช้หลักวิชาการอาหารสัตว์น้ำควบคู่ไปกับการเลือกใช้วัตถุดิบที่ราคาเหมาะสมไว้ใช้เอง ทักษะการผลิตอาหารสัตว์น้ำนี่จึงเป็นสิ่งที่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลจำเป็นต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ</p> <p>การนำเอาองค์ความรู้ตามหลักวิชาการ เทคนิค และประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ เช่น การผลิตอาหารสัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงการใช้วัตถุดิบสำหรับผลิตอาหารสัตว์น้ำที่สามารถหาได้และมีราคาเหมาะสมทดแทนโดยไม่ทำให้การเจริญเติบโตของสัตว์น้ำลดลง นับเป็นแนวทางการจัดการด้านอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลได้เป็นอย่างดี และยังช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลช่วยเพิ่มรายได้ ตลอดจนทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลเกิดความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน” ในพื้นที่หมู่ที่ ๗ (บ้านบางกะสี) ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตปลานิลขนาดใหญ่และสำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>นอกจากนี้ โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน” ยังสอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการยกระดับสินค้าเกษตรและเสริมศักยภาพเกษตรกร โดยช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมทั้งเกิดระบบการผลิตภาคการเกษตรที่ได้มาตรฐาน สามารถยกระดับการผลิต ตลอดจนรายได้ของตนเองให้สูงขึ้นได้อย่างยั่งยืน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อถ่ายทอดเทคนิควิธีการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน</p> <p>๒) เพื่อช่วยเหลือด้านการลดต้นทุนอาหารในปลานิล</p> <p>๓) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑) เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๒) จำนวนเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ มีต้นทุนการผลิตด้านอาหารปลานิลลดลง</p> <p>๓) เกษตรกร ร้อยละ ๑๐๐ สามารถผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุนด้วยตนเองได้</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๗ (บ้านบางกะสี) ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ฝึกอบรมการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน

<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ศึกษาดูงานแหล่งผลิตอาหารสัตว์น้ำต้นทุนต่ำที่ประสบความสำเร็จ นอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง</p> <p>๑๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ</p>
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ</p> <p>สำนักงานประมงอำเภอบางพลี</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘</p>
<p>๙. งบประมาณ และแหล่ง งบประมาณ</p>	<p>ประมาณ ๕๐,๐๐๐ งบพัฒนาจังหวัด และ/หรืองบปกติ</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑) เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุนด้วยตนเองได้</p> <p>๒) เกิดอาหารปลานิลที่ใช้วิธีผลิตด้วยกระบวนการแบบลดต้นทุน</p> <p>๓) เกษตรกรผู้ผ่านการอบรมสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารปลานิล</p> <p>๕) นโยบายการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการขับเคลื่อน</p>
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)</p>	<p>๑) เกษตรกรสามารถเลี้ยงและผลิตปลานิลได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถลดการพึ่งพาจากภายนอก</p> <p>๒) ระดับความมั่นคงทางอาหาร (ด้านประมง) ของหมู่บ้านและจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและยกระดับรายได้ของตนเอง ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น</p> <p>๔) เกษตรกรสามารถบูรณาการความรู้และนำแนวคิดจากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำประมงในพื้นที่ของตนเอง</p>

๒. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ปลานิลเป็นปลาที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงทางอาหารของประเทศไทย เนื่องจากสร้างรายได้จากการส่งออกหลายล้านบาทและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ปัจจุบันธุรกิจเพาะเลี้ยงปลานิลมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากตลาดมีความต้องการสูง ประกอบกับเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว และมีสารอาหารประเภทโปรตีนสูง ในขณะที่เดียวกันปัญหาสำคัญที่ยังคงพบในการเพาะเลี้ยงปลานิลคือความต้านทานต่อโรคดำ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ปลามีอัตราการป่วยและตายสูง โดยเกี่ยวข้องกับปัญหาคุณภาพน้ำที่เป็นผลโดยตรงจากการย่อยสลายของอินทรีย์สารในน้ำภายในบ่อเลี้ยง รวมทั้งปัญหาการขาดอาหารและอาหารเสริมสำหรับสัตว์น้ำที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญของธุรกิจเพาะเลี้ยงปลานิลสูงขึ้นตามไปด้วย</p> <p>จากประเด็นปัญหาที่พบดังกล่าว การพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปลานิลให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นต้องใช้ ‘จุลินทรีย์’ เพื่อเป็นอาหารเสริมซึ่งจะช่วยในการปรับสมดุลของระบบทางเดินอาหารทำให้ปลาสามารถดูดซึมสารอาหารได้ดี มีการเจริญเติบโตดีขึ้น และช่วยเสริมสุขภาพ สร้างภูมิคุ้มกันในปลา ทำให้มีความต้านทานโรคสูงขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยย่อยสลายอินทรีย์สารในน้ำทำให้สภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยงเข้าสู่ภาวะสมดุล คุณภาพน้ำดีขึ้น ลดการเจริญเติบโตของเชื้อก่อโรค ตลอดจนช่วยลดการสะสมของตะกอนเลนและบำบัดพื้นบ่อเลี้ยงได้อีกด้วย</p> <p>อย่างไรก็ตาม การใช้จุลินทรีย์ในบ่อเลี้ยงปลานิลยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงยึดติดกับวิธีการเพาะเลี้ยงแบบเดิม รวมทั้งจุลินทรีย์พร้อมใช้สำหรับเป็นอาหารเสริมมีราคาสูง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตจุลินทรีย์สำหรับใช้เอง และการอบรมวิธีใช้จุลินทรีย์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยต้องสร้างทางเลือกต้นทุนต่ำแก่เกษตรกรผ่านการใช้วัตถุดิบตั้งต้นสำหรับผลิตจุลินทรีย์ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิลในพื้นที่หมู่ที่ ๗ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตปลานิลขนาดใหญ่ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งมีเกษตรกรผู้นำที่สามารถผลิตใช้จุลินทรีย์เพื่อการเพาะเลี้ยงปลานิลของตนเองจนประสบความสำเร็จและสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่เกษตรกรรายอื่น</p> <p>อนึ่ง โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิลนี้ นับเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรแบบประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ตลอดจนยกระดับเกษตรกรเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในเป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล ๒) เพื่อช่วยเหลือด้านการลดต้นทุนอาหารเสริมในปลานิล ๓) เพื่อช่วยลดโอกาสการก่อโรคน้ำในบ่อเลี้ยงปลานิล ๔) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล จำนวน ๒๐ ราย ๒) เกษตรกร ร้อยละ ๑๐๐ สามารถผลิตและใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิลด้วยตนเองได้

	<p>๓) จำนวนเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ มีต้นทุนการผลิตด้านอาหารเสริม ปลาชนิดลดลง</p> <p>๔) จำนวนบ่อเลี้ยงของเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า ๕ บ่อ มีคุณภาพน้ำเหมาะสมตามเกณฑ์การเพาะเลี้ยงและไม่พบการเกิดโรค</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๗ (บ้านบางกะสี) ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๓ ครั้ง
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	จัดทำบ่อสาธิตการจัดการเลี้ยงปลานิลโดยใช้จุลินทรีย์ จำนวน ๑ แห่ง
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๑๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓	ศึกษาดูงานศูนย์การเรียนรู้ปลานิลหรือบ่อเลี้ยงผู้ประกอบการปลานิลที่ประสบความสำเร็จนอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๑๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางพลี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ (ระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ)
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	ประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท งบประมาณจังหวัด และ/หรืองบปกติ
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑) เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล</p> <p>๒) เกิดจุลินทรีย์พร้อมใช้ ซึ่งเป็นทั้งอาหารเสริมสำหรับปลานิล ช่วยปรับสภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยง ลดการก่อโรคในปลานิล และช่วยบำบัดพื้นบ่อเลี้ยง</p> <p>๓) เกษตรกรผู้ผ่านการอบรมสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารเสริมในปลานิล</p> <p>๔) เกิดการปรับสภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยงปลานิล</p> <p>๕) นโยบายการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการขับเคลื่อน</p>
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑) เกษตรกรมีการจัดการการเลี้ยงอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒) ระดับความมั่นคงทางอาหาร (ด้านประมง) ของหมู่บ้านและจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและยกระดับรายได้ของตนเอง ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น</p> <p>๔) เกษตรกรสามารถบูรณาการความรู้และนำแนวคิดจากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำประมงในพื้นที่ของตนเอง</p>

๓. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแบบครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ที่ผ่านมาประเทศไทยใช้ทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งผลของการพัฒนาดังกล่าวต้องแลกด้วยความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดของเหลือทิ้งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือสร้างมลพิษ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสุขภาพ จึงต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อการแก้ปัญหา ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในลักษณะ “ทำมากได้น้อย” เนื่องจาก ไม่สามารถสร้างมูลค่าให้แก่ทรัพยากรได้เต็มศักยภาพ รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงทางออกของปัญหาดังกล่าวโดยการใช้ “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” ซึ่งเป็นการพัฒนา ๓ เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อน BCG เป็นวาระแห่งชาติ โดยมีสินค้าและบริการในกลุ่ม BCG ที่อยู่ในเป้าหมายหลักต้น ได้แก่ เกษตรและอาหาร สุขภาพ และการแพทย์ พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาด้านการเกษตรและการประมง ทั้งการทำการประมงจากการจับสัตว์น้ำในทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ซึ่งสัตว์น้ำจืดที่มีความสำคัญ คือ “ปลานิล” โดยมีการเพาะเลี้ยงและแปรรูปใน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางบ่อ อำเภอมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี และอำเภอบางเสาธง ปัจจุบันในปัจจุบันมีเกษตรกรเลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาว และได้ปริมาณผลผลิตทั้งปลานิลและกุ้งขาวตลอดการเลี้ยงในคราวเดียวกัน โดยเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิลดำเนินการทยอยจับกุ้งเพื่อจำหน่ายเป็นกุ้งสดขายเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิล มีจำนวนเกษตรกรมากขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาวเป็นจำนวนมาก แนวโน้มเป็นไปได้สูงกว่าจำนวนผู้เลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาวเพิ่มจำนวนมากขึ้นส่วนรูปแบบการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสานในบ่อเดียวกันนี้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงต้องตระหนักถึงการดูแลสุขภาพของสัตว์น้ำและต้องระมัดระวังการเกิด โรคสัตว์น้ำระหว่างการเลี้ยง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบสูงกับผลผลิตทั้งปลานิลและ กุ้งขาว หากเกิดโรคสัตว์น้ำขึ้นในการเลี้ยง</p> <p>ดังนั้น สิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพจากการเพาะเลี้ยงคือการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการป้องกันโรคและการรักษาโรคสัตว์น้ำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่เกษตรกร และสร้างผลผลิตจากฟาร์มเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพตามการรับรองมาตรฐานของกรมประมง ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรมีความประสงค์ได้รับการอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานของกรมประมง และได้รับคำแนะนำเรื่องการเลี้ยงปลานิลเพื่อให้มีปริมาณผลผลิตปลานิลและกุ้งขาวมากเพียงพอต่ตลาดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเร่งเสริมสร้างเครือข่ายความรู้ระหว่างเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิล – กุ้งขาวด้วย อีกทั้งต้องส่งเสริมให้ความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพิ่มมูลค่าโดยนำหลักการของ BCG Model มาประกอบการยกระดับสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการด้วย เช่น การนำสิ่งของเหลือใช้จากการแปรรูปปลาแดดเดียวมาใช้ในการผลิตน้ำหมักเพิ่มมูลค่า เป็นต้น</p> <p>เพื่อเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำเลี้ยงปลาให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย ส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้บริโภค และเป็นที่ยอมรับทั่วกัน รวมทั้งจะสามารถส่งเสริมการขายในห้างสรรพสินค้าหรือออนไลน์ในอนาคตได้ จึงจัดทำกิจกรรมการเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้แก่เกษตรกรด้วยความรู้ด้านการป้องกันโรคและการรักษาโรคสัตว์น้ำที่มีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลได้รับการรับรองมาตรฐาน กรมประมง ๓) เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปสินค้าที่เป็นที่ต้องการของตลาด
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิล จำนวน ๕๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอบางบ่อ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี และอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	การเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน กรมประมง เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	อบรมเพิ่มศักยภาพการผลิตปลานิล และการอบรมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าประมง ของกรมประมง ๓,๐๐๐ บาท/คน สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การอบรมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงานสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการโรคระบาดและการเลี้ยงปลานิล - กุ้งขาว แบบสร้างมูลค่าเพิ่ม ๘,๐๐๐ บาท/คน สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การอบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปสินค้าปลานิลตามความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๑๒,๐๐๐ บาท/คน สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอ (บางพลี บางบ่อ เมืองสมุทรปราการ และบางเสาธง) และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๑๒,๔๔๐ บาท/คน งบประมาณจังหวัด/งบองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น/งบกรมประมง
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า กรมประมง ๒) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการโรคระบาดในปลานิล - กุ้งขาว ๓) เกษตรกรมีองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการบริหารจัดการฟาร์มเลี้ยงปลานิลแบบครบวงจร สร้างมูลค่าเพิ่ม ๔) เกษตรกรมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปสินค้าตามความต้องการของตลาด
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงลดลง ๒) เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ๓) เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำจากการได้รับมาตรฐาน ๔) ประชาชนผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากบริโภคผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ที่ปลอดภัยมีคุณภาพได้มาตรฐาน ๕) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น